

Tribuna Nouă

Abonamente: Pe un an . 750 Lei Pe 6 luni . 500 Lei Pe 3 luni . 195 Lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Bulevard Regina Maria No. 15. Tipografia „Aradul”

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL. Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Drepturile Patriei

Ziarele interesate să creeze atmosferă în jurul unor anumite fapte și evenimente dau o deosebită importanță vizitei pe care o face în țara noastră un cetățean francez, d. Henry Guernut, secretar general al Ligii Drepturilor Omului.

Secretarul general al centralei acestei instituții internaționale a tras, cum era de așteptat, la șeful cursurii dela București a Ligii, d. Costafaru, care, precum se știe, este foarte stimat la Moscova de unde chiar acum trei zile s'a trimis o telegramă de îmbrăbătare și de rugămintă să apere, cu tot meșteșugul domniei sale avocațesce, în fața judecării burgheze, pe autorii rebeliunii bolșevice dela Tatar-Bunar.

Sunteam, va să zică, kumuriți. Re-prezentantul Ligii a venit, mai întâi, cu o datorie de politeț, ca să întoarcă vizita pe care comuniștii dela noi, deghizați în „studenți români” o prelungesc de atâta vreme în capitala Franței cu indoitul scop de a face propagandă și legătură cu Moscova și de a compromite numele țării noastre.

Într-o primă explicațiune, care a fost adăpost de ciuș, într'un ziar din București, aduce la cunoștința intelectualilor români, despre cari s'a informat, probabil, că habar n'au de ce se petrece, starea de fapt din Europa: ne-am aflat, adică, într'o epocă în care, pe deasupra statelor și a egoismelor naționale, se formează o viață și o conștiință internațională care tinde spre dărâmarea granițelor astfel ca în locul cadrului național să se substituie cel internațional.

toate popoarele, vremuri de suspiciune pentru streini, de măsuri cari desvăluiesc o adevărată xenofobie în toate țările... Și a ajuns atât de departe ideea internațională încât, — ne spune reprezentantul Ligii dela Paris — nu mai există nici o singură problemă care să poată fi rezolvată izolat, în cadrul orizontului național: toate problemele au devenit internaționale.

Și tot asemenea cu celelalte probleme, cari, după spiritul celor dela Liga Drepturilor Omului, nu pot fi deslegate decât pe cale internațională. E curios cum, după atâtea mii de ani, de existență a regimului statelor naționale sau politice, abia acum se bagă de seamă că ele nu pot trăi administrându-se fiecare în parte.

Alta e tendința acestei schilodiri a logicei și a firescului în materie de organizație de stat. Convențiile în materie de legislație vor duce, negreșit, la unificarea internațională legislativă, în materie fiscală și economică la confederație, în materie administrativă la prăbușirea granițelor și, în sfârșit, la unificarea factorilor constituționali și deci la reducerea lor și, apoi... trăiască republika roșie europeană!

Multe și variate sunt procedeele de propagandă și de luptă ale bolșevismului și cele mai periculoase s'înt acele cari se fac indirect, sub diferite firme cari reprezintă idealul de totalitarism comunist. Liga Drepturilor Omului — respectiv cursula condusă de d. Costafaru — este o biată lujghbare foarte transparentă și cu mult mai puțin periculoasă decât acțiunea unor elemente introduse în așa zisa mișcare fascistă, acțiune care amenință în mod apreciabil temelia statului nostru, și despre care vom avea prilejul să ne vorbim.

Drepturile Patriei, mai presus de drepturile omului, reclamă toată atențiunea fiilor ei și conlucrarea tuturor spre zădărnirea încercărilor de a slăbi sau compromite ideea națională, sau de a înlesni, prin mișcări neconștiente, deslănțuirea anarhiei.

Un acord Turco-Român ?

Clăm în „Journal de Geneve”, următoarea știre, transmisă de corespondentul său din Constantinopol: „Ministrul Turciei la București Raghîb bey, sosit la Constantinopol a plecat la Angora, cu o misiune specială. Se asigură că guvernul român a făcut demersuri în scop de a invita Turcia să se apropie de Mica Înțelegerere, prin încheierea unui acord turco-român, acord care, legând indirect Turcia de această grupare politică a Europei Centrale, ar prelungi bariera antibolșevică în Orientul apropiat, prin Balcani. Raghîb-bey a fost primit de Mustafa Kemal, președintele republicii turcești, și a avut prelungite întrevederi cu ministrul de externe Tewfik bey. Asupra acestei propuneri se păstrează cel mai desăvârșit secret. Peste câteva zile, Raghîb-bey va reveni la București, la postul său aducând răspunsul guvernului din Angora.”

NOTE Sărbătorirea lui Eminescu

Oricât am vrea, nu ne putem închipui o sărbătorire a lui Goethe sau a lui Schiller în v'r'un oraș german, fără participarea unui public numeros... Oricât ne-am forța, nu ne putem închipui că Roma sau Florența ar putea sărbători pe Dante, în fața unei săli goale. Nici despre Ungaria lui Petofi și Jokai, nici despre Bulgaria lui Ivan Vazov și nici despre Polonia lui Enric Sienkiewicz nu ne putem închipui așa ceva... În Germania cultul lui Goethe și al lui Schiller a ajuns anamio. Bustul lui Dante, alături de cel al Regelui Vittorio Emanuele și chiar mai mult decât acesta, a fost trimis de guvernul de fier al lui Mussolini la toate legațiile și consulatele italiene de pe glob. Și totuși, la București, sărbătorirea memoriei lui Eminescu și peregrinajul la Bellu, s'a făcut în prezența unui foarte redus număr de intelectuali români, deși oratorul care a evocat marea figură a celui mai mare poet al neamului nostru, a fost, — cum era de așteptat — marele răsculțitor de suflet: Nicolae Iorga. Nici chiar scriitorii nu au luat parte în totalitatea lor, la aceasta comemorare. Nici ei, cari se hrănesc cu famituri căzute de pe masa mare și bogată a geniului lui Eminescu, nu și-au luat osteneala să facă drumul până la cimitirul Bellu. Dacă nici scriitorii nu și știu respecta înaintașii vrednici de respect și admirație vecinică, dela cine mai putem aștepta cult pentru eroii și martirii gândului românesc?... Scriitorii noștri n'au drept, în asemenea condiții, să se mai plângă de indiferența publicului. Primii vinovați sunt, în tot cazul, ei!

Plecarea suveranilor în străinătate

Plecarea familiei Regale a fost hotărâtă pentru seara zilei de 25 Iunie. Suveranii vor părăsi țara cu un tren special și se vor opri o zi la Hled, unde vor fi oșpeții regelui și reginei jugoslavice. De acolo vor pleca la Paris, ducându-se la Bagnoles de l'Orne, iar Regina merge în Anglia. La reînnoțirea, Regele și Regina vor rămâne câteva zile în Elveția, la un castel care este proprietatea Reginei. Reînnoțirea în țară a Suveranilor a fost fixată pentru ziua de 5 August.

Noul ministru al Austriei la București

Viena, 17. — Consilierul de legăție Robert Lukes a fost numit ministru plenipotențiar al Austriei la București.

Compunerea comisunii de bacalaureat

Ministerul instrucțiunii a instituit următoarea comisuniă pentru examenul de bacalaureat la Arad pentru liceul M. Nicoadă, liceul de fete Elena Ghiba Birta și liceul Brad. Președinte: Dima Ghiu, membrii: Mironescu C., Hlanes P. V., Rosu Ion, Crișan Ascaniu, Brasey Rene, Macovei Dumitru. Ministerul de agricultură a făcut cunoscut consilierilor agricoli din vechiul regat, ca pentru toate moșiile expropriate și judecate de comitetul agrar, să întocmească referate de plată, în urma cărora se va emite rețuta de expropriere. Referatul de plată se va întocmi după prețuirea făcută de comisuniă județeană

Plata moșilor expropriate și revizuirea de comitetul agrar

Analizând consecințele eventuale rezultate din acceptarea Germaniei a pactului de garanții stabilit la Geneva, „L'Echo de Paris” face următoarele observații: „Îndată ce Germania va fi semnat pactul de siguranță, va avea deschisă calea pentru a intra în Societatea Națiunilor. Îndată ce va fi admisă la Geneva, nimeni nu i va mai putea face v'r'o observație asupra desarmării sale insuficiente. În ori ce moment diriguitorii Germanii vor putea răspunde: — „No dovadă că nu ni-se poate nimic imputa referitor la executarea tratatului, este faptul că Germania face parte din marea asociație a națiunilor.”

Și într'adevăr — adaugă d. Pertain — conform art. 1 din pactul Societății Națiunilor, nu pot fi admise în rândul ei decât acele state cari au executat toate obligațiile internaționale. Iată dar cum prin acordul acesta germanii au posibilitatea să scape definitiv de clauzele militare prevăzute în tratatul dela Versailles și să le rămână completă întreaga organizație militară înființată de d. G. Asler și de generalul v. Seeckt în decurs de cinci ani. Societatea Națiunilor deschide Germaniei nu disolvă nimeni divergențele dezarmării de atâtea ori evidențiate în discuțiunile franco-britanice, dar ea dă și soluțiunea conciliantă. Tratatul de arbitraj între Franța și Germania, Belgia și Germania, a căror funcționare trebuie să le garanteze Anglia, vor lua de sigur forma prevăzută în Art. 36 din statutul Curții permanente de justiție internațională dela Haga.

chiar dacă ea a fost atacată cu oșel de către proprietar. În cazul când apelul pentru pret, a fost făcut de Casa de Improprietărire, consilierii agricoli vor interveni la Curtea de apel respective pentru jud carea acestor apeluri cu precădere. Numai în urma pronunțării hotărârii se va putea face pentru aceste moșii referatul de plată.

Răspunsul Italiei la pactul de siguranță

Paris, 17. — Răspunsul guvernului Italian privind la pactul de siguranță a sosit în cursul dimineții la Quai d'Orsay. Guvernul italian este de acord ca guvernul francez, la ce privește principiile generale ale pactului, va preciza însă punctul său de vedere, când se va cunoaște răspunsul Reichului și când negocierile vor începe în mod efectiv.

Pactul de garanție

Urmările încheerii definitive a pactului. Cele patru aliniate ale acestui articol sunt oare destul de tari și presice pentru a exclude orice încercare de revizuire a tratatelor, în special cel de al treilea? Această chestiune cere în sine însă studiul, căci numai printr-o soluție clară și practică a pactului se pot evita complicațiunile care vor fi pentru viitor. Ar fi de cel mai profunz interes public cauza franceză — stărue zădărnice, precum citat — ca să fie încheiate acorduri între statul major franco-britanic (ocuparea usor a programul din 1912) având de scop salvagardarea demilitarizării renane prevăzută în Art. 42-44 din tratatul dela Versailles. Anglia susține mereu că pactul de garanție prevede egalitatea completă a Franței și Germaniei în fața arbitrajului ei, ea nu poate conceda Franței nici-o pregatură ce n'ar fi acordată și Germaniei. Deci nu va fi nici un acord între statele majore franco-britanice, în stară de contact (nusuifer-nit pentru a fi în conformitate cu Art. 24 44) impus prin faptul real al ocupației renane. Nu e aci locul să insistăm asupra acestei măsurii de prudență conchide ziaristul francez. Este însă bine stabilit că Societatea Națiunilor va avea dirigațiunea demilitarizării renane, dupăcum tot ea va avea și cea de vegheze dezarmarea germană în baza misiunea Walsh va fi fost rechemată în îndată ce plenipotenciarii germani și francezi vor fi primiti la adunarea dela Geneva. Astfel Societatea Națiunilor, dupăce adevărat să și exercite marea sa influență politica de pace internațională.

FOILETON PIERDUT...

Ce mă fac, ce mă fac?... Lucepa să-ți fie milă de întrebarea asta, care mereu îți revenea, ca un refren al gândurilor lui chibuite și pe care un se putea opri de a o rosti tare. Și totuși de câte ori simtea că se răbuse și căsca gura ca să sordăbă aer mai mult, instinctiv își depărta brațele de corp, apoi le lăsa moii, într'un gest de osteneală și de disperare, cu acesesi legă lânguție a omului pierdut, care căută un razim în pustiu, în intinerie: — Ce mă fac, ce mă fac? O, cum ar vrea să nu fie decât un vis... Cum ar vrea să poată trăi pentru a doua oară, cu mintea de-acum, ziua de ieri. O zi, o singură zi care i nenoroceste pentru toată viața. Și acum el se gândeste la câte s'ar fi putut întâmpla, pentru scăparea lui. Iși retrăgește ziua de ieri, și'n momentele aceste cele mai mici și mai neînsemnate lucruri capătă în conștiința lui zguduitor, bolnav, o importanță exagerată — un cuvânt, un gest, tremurarea unui gând de o clipă, ar fi dat cu totul o altă direcție mișării lui, soartei lui. Ar fi putut prea bine să nu se fie dus ieri după prânz la cancelarie. Ar fi putut să joace încă două partide de domino la „Imperial”: în vremea asta se ținea licitația, și garanția ar fi luat-o în păstrare ajutorul lui, cum s'a mai întâmplat de atâtea ori...

Cum se distruge creditul comerțului român

Un mare comerciant din localitate reclamat pentru înșelătorie.

Arad, 18 Iunie

Un caz de înșelătorie a fost de curând curmat de către judecătoria localității Flugo Adler și contra comerciantului Heinrich Stern. Comerciantul Adler asociindu-se cu Stern și cumpărând mărfuri de la Kuhn și Pax, societăți de comerț din Viena, au avut în vedere pentru tranzacția comercială cu cele două case reclamante. El a înșelat pe agentul Stern și s'a înșelat pe agentul Stern și s'a înșelat pe agentul Stern și s'a înșelat pe agentul Stern.

Întregul material adunat și coordonat de această comisie va fi repartizat pe capitale, după țările respective în care avem datorii și va fi publicat într-o "Carte Verde" pe care guvernul intenționează să scoată în curând.

În acest scop, ieri după amiază, comisia a ținut o sesiune sub președinția d-lui Vintilă Brătianu.

Ministrul de finanțe a făcut o expunere asupra chestiunii și a cerut ca, în lucrarea proiectată, să se prevadă toate datorile inter-nationale ale României contractate din epoca de neutralitate și până la încheierea păcii.

Este o mare deosebire

Mulți se întreabă de ce a avut a primire atât de simpatice mai ales în publicul din Ardeal, Loteria Sindicatului Presei române din Ardeal. Explicația e foarte simplă. Sunt trei motive. 1) Fiindcă un bilet la această loterie nu costă nici 200 lei, nici 100 lei, ci numai 2 lei. 2) Fiindcă e o Loterie a cărei trageră nu se amână, ci are loc garantat la 16 August 1925 în Cluj în sala Prefecturii. 3) Pe când la alte loterii există numai un singur câștig, și numai o singură persoană poate câștiga, la Loteria Presei sunt 5412 câștiguri, deci pot câștiga 5412 persoane, premii mari în bani gata de lei 100.000, 50.000, 10.000, etc. Comandanți dar urgent câte 10, 20, 50 bilete a 2 lei, trimițând bani în mărci sau prin mandat poștal pe adresa Agenției de publicitate Rudolf Mosse, Cluj, strada Regina Maria 37, sub: "Loteria Presei."

sala unei expoziții școlare

Arad, 18 Iunie.

Porterul nostru special a făcut ieri curaj de seamă asupra expoziției de la localitatea școlară normală de fete din Arad general Dragalina. Vizitând și ea expoziția, în clipele cât am stat am luat spusele unora, că acestuia Arad este viața românească, drept rădăcini și căci tot ce am văzut acolo mi-a adus adevăratul nostru din ținuturile noastre unde graii și obiceiurile românești au adevăratul lor fagas. Pânza roșie, cea spumă de zăpadă, care se așază în mânărie cu pânza păianjenului, pe ea cele mai frumoase chearuri de băștinăse românești. Imbinarea alb-roșu și negru, în prima vedere, că unu Făt Frumos rănit în luptă cu lupul, iar împletiturile de albastru și alb ar fi începuturi de primăvară pe vâlcoale unde ghioceii se iau la întrecere așezarea câșunășilor, sau viorelelor!

Și covoarele este o comoră de culori care palpită adevăratul suflet românesc al neîntrecutei răbdări. Câtă mișcare și cu toate acestea câtă măiestrie desăvârșită!

Și covoarele este o comoră de culori, și fiecare gândură de frumos al românului este păstrată în țărni românești. Pe țărni basarabene și moldovene ochii se odihnesc netulburăți de culorile strigătoare și a în ele linișți de schituri. In cele munte-ni și oltenesci, colțurile rezepite pe fond, închis de obicei, dau la iveală poroira acestui popor la înșelături; căci se știe că cel mai desvoințat spirit îl au muntelui și oltenii — în special cei din urmă. Covoarele bănașene la baza deseneurilor oltenesci, nu mi că culorile este mai lăzozorant, de-părtându-le astfel de simplicitatea frumoasă românească.

Cele ardelene se apropie, prin concepție cu cele moldovenești, imprimându-le însă desenul ascuțit al munteanului.

În secția artei culinare întâlnim dulceduri, specialitate adusă de dincolo de munți și de calitățile cele mai alese.

Glăsim că este necesar să dau mai jos numele elevilor, care pînă munca depusă ne-au dat prilejul unei admirații atât de sincere: Popicean Evangelina, Didu Maria, Canavea Angela, Muraru Teodora, Marcu Mirela, Pelcu Vasilica, Nedelcu Sofia, Pășarică Angela, Dumitriu Evangelica, Ionescu Ana, Mazilu Elena, Dinescu Ana, Anghel Agriștea, Drăghici Sofia, Popescu Sofia, surorii Constantinescu Eufrosina și Elena, Trunco Ana, Boletiu Valeria, Ispravnic Eugenia etc.

ADMINISTRATIVE

Administative
În mod deosebit pe toți țării noastre, fie din localitate, fie provincie, să ne încununăm și să primim regulată a ziarului nostru.

Onorajii noștri abonați cari sunt rezonanță cu plata abonamentelor rugați respectuos să binevoiască aduce conturile în ordine.

Perechea regală jugoslavă în Macedonia sârbească
Perechea regală jugoslavă a vizitat orașul nostru, unde li s'a făcut o primire înaltă. De acolo a plecat spre Tetova vizitând orașul Bitola.

Serbarea de Parc a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat
Miercuri, în 28 Iunie a. c. va avea loc în Cluj o mare serbare de Parcul Române, care va fi o serbare sezonului. Bilete de intrare se află la Biroua Diecezană și „Concordia“.

Biletele de băi cu reducere
Comisia generală a căilor ferate aduce la cunoștința generală, că deși unele stații de sezon pentru băi s'au pus în funcțiune, bilete de reducere, nu se dau decât cu începere de la 1 Iulie.

Publicarea unei „Carte Verzi“

Dupăcum am amintit la timp, d. Vintilă Brătianu hotărînd să pună la punct întreaga chestiune a datorilor de război contractate de statul român la aliații săi, a numit o comisie care să se ocupe cu această lucrare.

Întregul material adunat și coordonat de această comisie va fi repartizat pe capitale, după țările respective în care avem datorii și va fi publicat într-o "Carte Verde" pe care guvernul intenționează să scoată în curând.

În acest scop, ieri după amiază, comisia a ținut o sesiune sub președinția d-lui Vintilă Brătianu.

Ministrul de finanțe a făcut o expunere asupra chestiunii și a cerut ca, în lucrarea proiectată, să se prevadă toate datorile inter-nationale ale României contractate din epoca de neutralitate și până la încheierea păcii.

Este o mare deosebire

Mulți se întreabă de ce a avut a primire atât de simpatice mai ales în publicul din Ardeal, Loteria Sindicatului Presei române din Ardeal. Explicația e foarte simplă. Sunt trei motive. 1) Fiindcă un bilet la această loterie nu costă nici 200 lei, nici 100 lei, ci numai 2 lei. 2) Fiindcă e o Loterie a cărei trageră nu se amână, ci are loc garantat la 16 August 1925 în Cluj în sala Prefecturii. 3) Pe când la alte loterii există numai un singur câștig, și numai o singură persoană poate câștiga, la Loteria Presei sunt 5412 câștiguri, deci pot câștiga 5412 persoane, premii mari în bani gata de lei 100.000, 50.000, 10.000, etc. Comandanți dar urgent câte 10, 20, 50 bilete a 2 lei, trimițând bani în mărci sau prin mandat poștal pe adresa Agenției de publicitate Rudolf Mosse, Cluj, strada Regina Maria 37, sub: "Loteria Presei."

Soția contelui Karolyi coristă la Paris

Soția primului președinte al republicii ungare, contesa Karolyi-Andrassy, după o lungă peregrinare prin Europa și America s'a stabilit la Paris unde cu greu a obținut un post de coristă, plătită cu 10 franci pe zi, la teatrul Porte Saint Martin. Ea trăiește într-o mizerabilă odăită în al cincilea etaj dintr-o casă de lucrători situați la periferia Parisului.

Contesa Karolyi care e nepoata celebrului ministru de externe austro-ungar, contele Andrassy, era cunoscută în societate din Budapasta pentru frumusețea și eleganța sa.

Înțesă și avere care-i permitea cele mai costisitoare fantezii și azi confiscată de statul ungar.

În America ea era să fie angajată ca artistă de cinematograful, dar luă silită să părăsească Statele Unite, fiind suspectată de activitate bolșevică.

Cinci elevi înecați în Dunăre

Se anunță din Giurgiu că învățătorii și elevii școlilor primare din comunele Stănești, Hădivoia și Chișdara, au organizat o excursie până la comuna Slobozia unde împreună cu elevii și învățătorii au dat o serbare școlară.

După amiază au plecat spre balta din apropiere care se revărsa în Dunăre, spre a vizita localul pescăresc Statului.

După ce au asistat la scoaterea năvoadelor cu pește, învățătorii au dat repaus elevilor, iar ei au luat masa.

Mal mulți dintre elevi s'au dus să se joace. Cum însă nu știau să înoate, s'au dus ei au fost luați de curentul apelor. Celalți văzând pericolul au început să strige după ajutor.

Sărind pe cârți din apropiere au putut salva numai trei, iar cinci, și anume, Popescu Vasile, fratele Păduraru Gh. Vasile, Nicolae Radu și Vărdan Stan s'au înecat.

Două cadavre au fost pescuite; celelalte n'au fost găsite până în prezent.

Izgonirile de indezirabili din Viena

VIENA. — Am comunicat la timp că macedoneanca Menea Carniceva a asuzinat în localitate, din ordinul comitetului suprem macedonevo-revoluționar autonom, pe voivodul Teodor Caniță, șeful macedoneților federaliști.

Guvernul austriac a evitat pe viitor asemenea asuzinări și izgonit în masă pe macedoneții auto-miști, iar acum a ordonat și expulzarea mamei criminalei, care sosește la Viena să-și vadă fiica și să-și angajeze apărătorii în procesul de i s'a intentat.

Transportarea osemintelor eroilor români morți în Bulgaria
Sofia, 17. — Zierile locale anunță că guvernul din București a hotărât să aducă în țară osemintele ostașilor români morți în timpul războiului în Bulgaria.

Transportarea osemintelor acestor eroi va începe cât de curând.

Poetul Al. T. Stamatiad, directorul revistei „Salonul Literar“, va publica în curând în „Biblioteca Semănătorilor“ un volum de însemnări literare.

Serbarea culegătorilor tipografi

În ziua de 28 Iunie, Duminică, va avea loc serbarea de emulațiune a corurilor lucrătorilor tipografi din Arad, Timișoara, Cluj și Oradea-Mare, în sala cea mare a Palatului Cultural, cu un program bogat și foarte select.

Arestarea unor doamne bulgare care făceau spionaj pentru Rusia
La Sofia au fost arestate câteva doamne din înalta societate, acuzate că făceau spionaj în favoarea Rusiei sovietice. Una dintre acestea, dna Elena Vahj waka, a și fost trimisă la judecata tribunalului militar. Procurorul prin actul de acuzare cere condamnarea ei la moarte.

Arestarea de femei din înalta societate bulgară sub acuzațiunea că au făcut spionaj continuă. Numele acestor femei nu au fost publicate decât prin inițiale.

La Cinematograful de vară de pe malul Mureșului

Se va reprezenta azi Vineri și Sâmbătă filmul „Bruta“, dramă în 7 acte, după romanul lui Buchanan „La Fermeté L'Homme“, în rolurile principale cu Menichelli și Miltron Rosiner. Începerea reprezentației precia la orele 10 fără un sfert.

Călătorii sosiți la Arad

Hotel „Crucea Albă“: Ion Winkler director general Petroșani, Alexandru Szenassy soferul Petroșani, Moise C. Kassner Cernăuți, Geiza Feig Sgh-tul Marmăției, Ovanes Cu-bajan G-țați, Radu Colbazi ziarist-director Cluj, Leow S.lich inginer Petroșani, Francisc Sirkozy și soția restaurator (f. Hatvan (Ungaria), Geiza Krausz (Ungaria) București, Maurițiu Nussbaum Teius.

Hotel „Cornul Vânătorului“: Arminiu Remenyi Târgul Mureșului, ing. Stefan Percezel Vede Bistra (Cehoslovacia), Laszlo Andrei funcț. Carci-Mari, Aurel Adler dir. Budapesta (Ungaria), Hald Bone proprietar autogara (America), Laus Lagel funcționar Budapesta, Wilhelm Sternberg comuna București, Ioșif Gater proprietar București, Ladslau Hirsch voioșor Timișoara, Adam Grünwald comuna Timișoara, Tivadar Auslander dir. de cabareu Oradea-Mare, Pavel Salea șef de poliție Oradea-Mare, Petru Dimitrie șef de poliție Oradea-Mare, Mahl Intenberger America.

Hotel „Central“: Gheorghe Constantinescu și soția controlor financiar Deva, Solomon H. Goldstein Băzu, I. H. Luca București, Natan Kammer București, Ioșif Vigdorovits droghist Cluj, H. Sufirin București, Lazar Lowy Cluj, Herma Duck Viena.

Teatrul de Vest nu se mai face

Teatrul de Vest, a cărui utilitate pentru apropierea sufletescă a fost unanim recunoscută, suntem informați că nu se mai face. Informația noastră ne-o confirmă un raport al ziarului artistic „Rampa“ din capitală din care extragem următoarele:
Se știe că la început direcțiunea proiectatului Teatrului de Vest urma să fie încredințată d-lui Ar. Demetriad. Mai târziu se decise ca sigură numirea d-lui R. Bulinsky, iar acum în urmă d-lui Mărcuș, inspector al Artelor din Ardeal. Din sură autorizată am putut afla cauza pentru care s'au părăsit deocamdată ideea formării unui teatru la frontiera noastră de Vest.

Dupăcum se știe, acest teatru trebuia să fie întreținut din fondurile Ministerului Artelor și din cele ale comunei pe care urma să le deservescă proiectatul teatru.

Solicitare să verse fondurile necesare pentru formarea trupei, comuna nu pus

Aplicarea noii reforme administrative

A avut loc la ministerul de interne o conferință a directorilor generali din acest minister, prezidată de d. G. Tătărescu, la care a participat și d. C. Dimitriu, președintele comisiei instituite să pregătească lucrările de aplicare ale reformei administrative.

Conferința s'a ținut în legătură cu primile măsuri de aplicare a noii lege administrative.

S'a hotărât ca legea să fie aplicată pe etape.

În prealabil s'a decis alcătuirea unor tablouri cari să cuprindă comunele din fiecare județ, pe plăși, așa cum vor fi în baza noii legi.

În aceste tablouri se va cuprinde și reședința plășii iar comuna va fi trecută cu satele lor și cu vechea denumire, unde numele a fost schimbat.

Totodată s'a hotărât că la fiecare direcție să se studieze legea în amănunt, iar directorii generali au fost obligați să facă propunerile asupra etapelor în care urmează să fie aplicată. Aceste propuneri vor trebui făcute de urgență spre a se grăbi lucrările de aplicare.

S'a luat deasemenea măsuri pentru alcătuirea urgentă a listelor de alegători pentru alegerile comunale.

Mari răscobile în Ucraina și Caucazia

Constanța, 16. — Eri a sosit în portul nostru un vapor al „Lloydului Triestino“, venit din Odesa. Știrile aduse de persoanele din echipajul acestui vas sunt extrem de interesante. E vorba de răscobile întregii populațiuni a regiunii ucrainiene de miastăzi.

Răscobile a izbucnit mai întâi în județul Cherson și s'a întins cu repezițiune și în provinciile învecinate.

Orașul Vosuedensky a fost ocupat de rebeli. Se afirmă că numeroși militari și stațibați sovietici au fost arestați, iar rapese trimise de Soviete pentru reprimarea răscobilei au trecut, în mare parte în rândurile răscuțitorilor.

Concomitent cu răscobilea din regiunea ucrainiană de miastăzi s'au produs în alte două mișcări revoluționare:

Prima, în regiunea caucazină, unde populația nu mai vrea să recunoască autoritățile sovietice și a doua, în regiunea din nordul Ucrainei, unde s'a format o puternică armată albă, care a ocupat o importantă regiune și care înaltează mereu numărul de sătenui răscuțitori.

Sovietele concentrează armatele la Odesa. Ziarele apar cenzurate, astfel că nu se poate ști nimic precis asupra situației reale.

Teatrul de Vest nu se mai face

Teatrul de Vest, a cărui utilitate pentru apropierea sufletescă a fost unanim recunoscută, suntem informați că nu se mai face. Informația noastră ne-o confirmă un raport al ziarului artistic „Rampa“ din capitală din care extragem următoarele:
Se știe că la început direcțiunea proiectatului Teatrului de Vest urma să fie încredințată d-lui Ar. Demetriad. Mai târziu se decise ca sigură numirea d-lui R. Bulinsky, iar acum în urmă d-lui Mărcuș, inspector al Artelor din Ardeal. Din sură autorizată am putut afla cauza pentru care s'au părăsit deocamdată ideea formării unui teatru la frontiera noastră de Vest.

Dupăcum se știe, acest teatru trebuia să fie întreținut din fondurile Ministerului Artelor și din cele ale comunei pe care urma să le deservescă proiectatul teatru.

Solicitare să verse fondurile necesare pentru formarea trupei, comuna nu pus

Ultima oră

Moartea lui Anghel Saligny
BUCUREȘTI. — Azi a încetat din viață inginerul Anghel Saligny, constructorul podului de peste Dunăre care a fost în mai multe rânduri ministrul lucrărilor publice și al comerțului.

Datoriile României
BUCUREȘTI. — Ziarul „Cuvântul“ aduce informația că „Cartea verde“, care va fi publicată de guvern, va avea drept scop asigurarea unui tratament mai bun, din partea Aliaților față de România. „Cartea Verde“ va arăta, că până când România, mereu provocată a plăți, nu i se va achita sumele ce le are de primit dela debitorii ei.

Guvernul s'a increzut în Aliații, în ce privește despăgubirile industriei de petrol și dierindul românogerman. Reaşa voință a debitorilor României s'a relevat și în amănara Conferinței țării succesore convocată la Roma cu scopul aranjării datorilor acestor țări.

Academia Română și Regele Italiei
BUCUREȘTI. — Academia Română, a trimis o telegramă de felicitare Regelui Victor Emanuel, cu ocazia jubileului său, prin care reaminteste vizita Regelui din 1890, când în calitate de moștenitor de tron, a iscălit numele său în Cartea de aur a Academiei. Regele Victor Emanuel a mulțumit călduros în această felicitare.

Artistice -- Culturale

„Clăcașii“ de O. Goga — în franjuzește

Puternica poezie „Clăcașii“ de O. Goga a apărut, în numărul 4 al revistei „Salonul literar“, în strălucita traducere franzeză a d-rei Elena Văcărescu.

Celebra noastră artistă

Elvira Popesce

a sosit în București venind din Paris, unde a reputerat adevărate triumfuri în piesele lui Louis Verneuil.

Ion Montani: „Din zile grele“. (Biblioteca „Semănătorul“ Nr. 76).

Di Ion Montani, un vechiu publicist transilvănean, din luminoasa pleiadă a celor ce prin întemeierea revistei „Luceafărul“, au pornit întâiu viușor curent de iredentă românească în Ardeal și Bănat, în zorii vechiului nostru.

În broșura de față autorul tipărește trei bucăți de polemică, scrise în plin torent al desconspuierii monarhiei austro-ungare, 1918-1919. Resimțim citind această broșură, sguđuioarele emiții din acele providențiale vremuri.

De vânzare la Librăria Diecezană din Arad. Prețul lei 5.

Eugeniu Șerantia: „Sub nimbul familiar“. (Biblioteca Semănătorul) în tendința ei de-a contribui la popularizarea scriitorilor de seamă din vechiul regat, s'a oprit asupra opereii d-lui Eugeniu Șerantia, unul din cei mai răspunđuși și apreciați prozatori din zilele noastre.

În Nr. 71 al „Bibliotecii Semănătorul“, avem o culegere de 12 schițe de-o netăgăduită valoare literară, ce se cilesc cu pasiune, atât pentru viușimea și claritatea stilului, cât și a subiectelor captivante în jurul cărora se încheșă. Volumul de 64

pagini e cel mai plăcut tovarăș de călătorie. Prețul e 5 lei. Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Arad.

Emil Isac: „Cartea unui om“. În numărul dublu 65-66 „Biblioteca Semănătorul“ tipărește un material select din producția literară, atât de subtilă și policromă a d-lui Emil Isac, interesantul scriitor transilvănean, care reflectă în concepția și stilul său, ca într-o oglindă magică întreg orizontul intelectual al vremii.

„Cartea unui om“ se abate dela obiceiul vechiu de-a da în același volum o materie omogenă și ne da în abia 128 de pagini o bogată variație de versuri, articole politice, esay-uri, schițe, poeme, etc., cari toate la un loc ne dau portretul istim al scriitorului și poetului gingaș Emil Isac. Prețul e 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Arad.

A apărut în editura: „CARTEA ROMĂNEASCĂ“:

„Grăia lui Novac“, ed. VI, revăzută de P. Dulfu. — Prețul 38'50 lei.

Biblioteca Minerva Nr. 48. Leon Tolstoi: „Amintiri din Sevastopol“. Prețul lei 8.

Biblioteca Minerva Nr. 74. Maxim Gorkii: „Conuovalov“. Traducere de Răduț. Prețul lei 5.

Biblioteca Minerva Nr. 104. Ioan Ciocărlan: „Iumă de Mamă“, premiată de Academia Română, ed. III. Prețul lei 8.

Biblioteca Minerva Nr. 109. H. Sienkiewicz: „Doamna Elzen“. Traducere de Mihail Negru. Prețul lei 8.

Biblioteca Minerva Nr. 113. Ivan Turgheneff: „Faust“. Traducere de Nicolae Pastia. Prețul lei 8.

Se află de vânzare la toate librăriile din Tară.

Subsemnatii cu inima zdrobită de durere anunțam, că în veci neuitată noastră sotiie, mamă, fiică, soriă

Maria Defeșanu

după lungi și grele suferințe, provăzută cu sf. Taiee ale nărubunilor a adormit în Domnul azi la 18 Iunie 1925, orele 13, în floarea vârstei în anul 29.

Oscămintele scumpei defuncte se vor aseza spre vecinica odihnă, din morgia orașului după rital bisericii gr. cat. române în cimitirul de sus, mâine la 19 Iunie a. e. la orele 5 p. m.

Flă-i țărăna ușoară și memoria binecuvântată! Arad, 18 Iunie 1925. (1314)

Ioan Defeșanu, conșar de poliț. ca sot, Victor, Nicolae, fi. Vad. Schild Antonia nasc. Farkas, mamă. Eugenia Schild, soriă. Simeon Schild, frate.

Mulțumită.

Aducem călduroase mulțumiri tuturor celor ce cu prilejul dureroasei ceceri din viața a scumpului nostru sot și tată

Sima Birlea

invățător, au căutat, a ne aduce mângăere prin participare la înmormântare și prin exprimarea condoleanțelor lor. Soimos, la 18 Iunie 1925.

Vad. Aurelia Birlea și fiica Olimpia.

Mica publicitate

Cumpăr biblioteci și cărți școlare folosite. LIBRARIA „CONCORDIA“ Str. Eminescu Nr. 10. (1290)

Sentinela Culturală Societate Anonimă, Arad.

Apel.

În fața greutăților materiale și morale, ce întâmpina azi școala și cultura românească, mai ales aci la granita de apus a țarei, câțiva dascăli de diferite categorii am hotărât înălțarea unei societăți anonime, care pentru a servi interesele culturale românești ale acestei regiuni ar organiza diferite instituții comerciale de caracter cultural; librărie, papetărie, tipografie, edituri de cărți, compactorie ș. a. cu menirea de-a promova și complectea munca asiduă a școlii românești prin mijloacele arătate în Prospectul de emisiune.

Societatea Sentinela Culturală, în cadrele posibilității, inscrie în programul său de muncă pentru viitor următoarele desiderate:

a) Ajutorarea elevilor săraci cu cărți, rechizite școlare și conferire de premii;

b) Ajutorarea acestora cu împrumuturi favorabile în interesul studiilor mai înalte;

c) Ajutoare și împrumuturi acordate membrilor corpului didactic în cazuri de boală sau deces, pe lângă o minimală dobândă;

d) Încurajarea activității culturale-literare a membrilor corpului didactic prin premieri, ajutoare și împrumuturi.

Peotr realizarea scopului nostru vom apela în primul rând la colegii noștri de toate gradele, la dascălimea și preoțimea noastră, care totdeauna au înțeles rolul lor de îndrumători culturali și economici ai neamului nostru. Și vom recurge la intelectualii români, la diferitele insti-

tutii și la toți aceia care, pentru serviciile noastre aduse școlii culturii românești, vor afla de viușă să ne sprijinească în acțiunea noastră, bineștiind că sărindu-ne în ajutor, sprijinesc interesele culturale, sprijinesc însăși cultura mănășă.

Azi, când curentele materiale pretutindeni s'au întronat pedronând și pe terenuri, unde ar trebui să se mulțumească cu un rol modest, cedând locurile dintăilor lor etice-spirituale, noi dascălii mâni nu putem ramănea spectatori indiferenți ai inconvenientelor restate din materialismul cras, care instăpănit în toate straturile sociale unindu-ne brațele, ne vom coplectă mijloacele de luptă în fațorul școlii și al intereselor culturale ale neamului.

Dreptaceea nu ezistăm a ne feri prină ferma noastră speranță și coperingere, că D-Voastră înțelegând rostul acestui apel și al scopului mărīt de noi, personal veți răspunde invitației noastre, îndemnând și invitămitelul școlar, diferitele instituții precum și pe alți intelectuali și frațai să subserie un număr de agerale societății noastre, fiecare duna starea sa materială.

Când fiecare acțiune subseria proprie cu un pas de scopul cultural ce urmărīm, suntem incredințid că în interesul situației morale a țarei noastre dascălești ne veți da concursul D-Voastră.

Arad, luna Maiu 1925.

Fondator

Economice.

Prețul intern al aurului indigen

În conformitate cu un jurnal încheiat de consiliul de consiliul de miniștri, s'a luat dispoziția ca prețul interior al aurului să fie fixat din 15 în 15 zile de către o comisiune instituită de ministerul industriei și comerțului în care sunt reprezentate ministerele de industrie și finanțe, Banca Națională, direcția generală a mineilor, direcția generală a greutăților și măsurilor, direcția generală a măsurilor și greutăților, etc.

Această comisiune s'a întrunit la ministerul de industrie, ca să fixeze prețul aurului în lei, după prețul de pe piețele mondiale.

Producătorii pretind că în fixarea prețului intern al aurului s'a ia de bază prețul de pe piața New-York, în timp ce Banca Națională, și reprezentanții oficialității noastre reclamă ca punct de reper piața Londrei, unde prețul aurului e ceva mai mult scăzut cam ca 100 lei sub cel dela New-York.

Rolul comisiunii este de a transpune în lei prețul în lire sterline sau în dolari al aurului (după cum e luat de bază prețul Londrei sau al New-York-ului.)

Prețul astfel stabilit este aplicabil înă numai tranșacțiilor particulare, — pentru cumpărarea aurului intern de către bijuterii, întrucăt la prețul de cumpărare admis Băncii Naționale s'a admis un scăzământ de 13 și jum. la sută (pierderi în urma operațiunilor de afinare, etc.)

În vederea de Marți seara, însă comisiunea s'a putut stabili definitiv prețul intern al aurului în lei, întrucăt i-au lipit unele date cu privire la prețul mondial.

Această operațiune a fost amânată pentru vederea viitoare, ce se va ține la 25 Iunie a. c.

După toate calculele însă prețul aurului pe piața noastră va fi de circa 142.000 lei kgr.

Reducerea taxelor de export pe vite

Comisiunea compusă din delegații ministerului de industrie și comerț, domeniilor interne, și primăria Capitalei s'a pronunțat pentru reducerea taxei de export a vitelor mari, dela 8 mii lei capul de vită cum este actualmente, la 5 mii de lei.

Chestiunea reducerii taxelor de export la porci va fi discutată joi de delegațiunea economică a guvernului.

După raporturile sosită la direcția generală zootehnică din ministerul de agricultură rusese că în primele trei luni ale anului în curs s'au exportat 35.842 de boi, 48 cai, 12 bivoli, 1923 berbeci, 32 juncani și 3612 vaci.

Direcția generală zootehnică a intervenit pe lângă direcțiunea superioară economică a guvernului, spre a condiționa exportul vacilor pentruca economia națională să nu fie păgubită.

Cețiți și răspunđuși Tribuna Nouă

Devizele și valuta. Rador, 18 Iunie.

Table with columns for locations (Zarich, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, București, Varșovia, Viena), currency type (Bursa, lichideră), and values.

Cursul devizelor București pe ziua de 18 Iunie 1925.

Table with columns for locations (Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Budapesta, Praga), currency type (Bursa), and values.

Valute.

Table with columns for currencies (Napoleon, Marci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francozi, Elvețieni, Italiani, Draclmas, Dinari, Dolari, Marca poloneză, Coroana austriacă, unghiară, sârboslavă) and values.

A petrece vara se poate mai effin la

„Baia Bogdarigoș“

care e aranjată cu totul din nou. Băi de terapie extraordinare. Camere curate. Cucina de primul rang. Locurile de plimbare luminate splendid cu electrică. Muzică încontinuu. Prețuri reduse. În Arad stă la dispoziția oaspeților automobiliului băilor. Toate lămuririle necesare se dau de biroul „FORTUNA“ (Walinger) în Str. Consistoriului (Batthyanyi-u.) No. 31. (1310)

Cale Ferate Arad-Podgoria Valabil dela 31 Maiu 1925

Large railway schedule table with columns for route names (Arad-Ghioroc, Ghioroc-Păncota, Ghioroc-Radna), train types (Trenuri de persoane), distances (Klm.), and specific train numbers and times.